

Leonard Bernstein

MASS

April lør 17 søn 18 ons 21 fre 23 kl 21.00

J O H A N N E S K I R K E N

OPERA BERGEN 2010

GRIEG FOUNDATION

Vi takker Johanneskirken og
Bergen domkirke menighet
for åpne dører og velvillig samarbeid

Leonard Bernstein MASS

A Theatre Piece for Singers, Dancers and Players

Tekst:

Den romersk-katolske messeliturgien
Stephen Schwartz
Leonard Bernstein

Første gang fremført

John F. Kennedy Center for Performing Arts
Washington
8. september 1971

Iscenesettelse Bruno Berger Gorski,
Musikalsk ledelse Anne Randine Øverby
Repetitører: Mario Andrea Balzi, Annlaug Hus

Celebrant Anooshah Golesorkhi,
Preacher Tone Kvam Thorsen

Rock / blues-sangere

Kristin Lytskjold Raknes, Silje Birgitte Folkedal, Daniela Iancu, Eivind Waage,

Andre soloparti:

Gunn Waage Austad, Randi Emilie Dahlen,
Sylvia Skeie Vik, Geir Molvik,
Ben Tore Førland, Anita Frekhaug, Ingrid Aastvedt, Vibeke Meyer

Tekstlesere:

Inger Kristine Straume, Tom Backer Johnsen, Hans Peter Øverby, Geir Molvik

ORKESTER

Bjarte Aasmul, gitar, Mads Grønner, gitar,
Vemund Stavenes, bass, Tor Bjarne Bjelland, trommer
Eivind Waage Austad, Annlaug Hus, tangenter,
Ines Maidre Aarvik, orgel, Turid Kniejski, harpe,
Geir Atle Stangenes, fiolin, Line Gulbrandsen, fløyte,
Bengt Florvåg, Uldis Plepis, klarinett ,
Aksel Holdhus, trompet , Reinert Indrehus, horn,
Viggo Vea, trombone , Elisabeth Vannebo, tuba,
Espen Haukaas, Øyvind Øksnes, percussion,

KØR

Bergen Operakor, Bergen Kammerkor
Ragazzi, Bjørgvin Jentekor,
Ungdomsgruppe fra Jentekoret ved Høgskolen i Bergen

Lysdesign: Sasja Haven

Lyddesign: Christian B. Nordset

Lys og lydteknikk: PA Produksjoner

Produksjon: OPERA BERGEN

LEONARD BERNSTEIN

- og MASS

Det er i år 20 år siden Bernstein døde, og over store deler av verden er dette en anledning til å sette opp ulike verk fra hans store produksjon. Så også i Bergen, hvor Opera Bergen setter opp hans MASS – for første gang i Norge.

Mennesket Leonard Bernstein (1918 - 1990)

Bernstein fikk sitt definitive gjennombrudd i 1943 da han som assisterende dirigent for New York Philharmonic på svært kort varsel måtte steppe inn for Bruno Walter. Konserten ble TV-overført, og den unge jødisk-amerikanske Bernstein var snart en etterspurt dirigent over hele verden – en posisjon han beholdt resten av livet. Men han var så mye mer enn en dirigent. På sjeldent vis evnet han å forene sine begavelser – som personlighet, som lærer, som dirigent og som komponist – og framstod som en kunstner som til en hver tid lot disse komponentene klinge med, enten han underviste, dirigerte, komponerte eller ytret seg i samfunns- og samtidsdebatten.

Personen Leonard Bernstein blir beskrevet som "så lidenskapelig, så briljant, så sjarmerende så originalt, og ja – noen ganger så overdrevet – alltid så full av liv og så mye større enn livet". Han beholdt en djerv optimisme og religiøs tillit til menneskets grunnleggende evne til forbedring, til tross for alle brutale bevis på det motsatte

Som *pedagog* og formidler var han en ener. Han hadde en voldsom kunnskapstørst; hjernen brant av nysgjerrighet; om alt, og om sammenhengene mellom dem. Og han elsket å kommunisere til andre denne tørsten og gleden ved å lære og forstå. Å undervise var hans største glede og stolthet. Å høre ham snakke om musikk og musikkens betydning var en utdannelse i seg selv.

Hans altoppslukende oppmerksomhet og fremste lojalitet som *dirigent* lå hos den som har skapt verket – komponisten og partituret. Her var han ubøyelig; med en trassig hengivenhet var han ute etter å finne og avdekke hva komponisten dypest sett ville fortelle med sitt verk.

Det er blitt sagt om *komponisten* Bernstein at hans musikk snakker med New York-aksent, men at hans kjærlighet til Europa, hans følsomhet for sine russiske og jødiske røtter aldri er langt bort fra det lyriske uttrykket; med skjør optimisme, ensomhet, humor og krav om å bli akseptert – alt pakket inn i en rytmisk fremdrift.

Ikke mange komponister har evnet å gripe muligheten til å bli en ironisk stemme i sin samtid. Bernstein fant "sin" stemme tidlig på 1940-tallet og projiserte lyden av det urbane og verdensvante Amerika helt fra 2.verdenskrig gjennom anti-krigsbevegelsen på 1970-tallet og frem til Berlinmurens og Sovjetkommunismens fall sent på 1980-tallet.

MASS – en religiøs, musikalsk og politisk ytring

Bernstein skrev sin store messe i 1971, etter bestilling fra Jacqueline Kennedy Onassis til åpningen av J. F. Kennedy Center for Performing Arts i Washington DC; *"a living memorial to JFK"*, og fikk sin urpremiere 8.september.

MASS er stort anlagt; med stort kor, "street chorus", hovedrolle som presten (celebrant), en rekke solister, barnekor, og både sceneorkester (rockeband) og orkester.

Den er bygget opp rundt den romersk-katolske liturgiens faste ledd; Kyrie – Gloria – Credo – Sanctus/Benedictus – Agnus Dei.

Til de ulike leddene har Bernstein lagt inn "troper"; det klassisk retorikk kaller for måter å si ting på som bryter med vanlige uttrykksmåter. I MASS står de som kommentarer, spørsmål og utfordringer til de overleverte og nesten tatt for gitte messeleddene, med tendensen til at disse ofte blir resitert uten refleksjon.

Noe av det som oftest blir sitert fra MASS er ord han fikk i en julehilsen fra Paul Simon:

*Half of the people are stoned
and the other half are waiting for the next election.
Half the people are drowned
and the other half are swimming in the wrong direction...*

Slik trakk han i liturgien, sparket og "skremte" den inn i det 20. århundret, og aktualiserte den som arena for å møte samtidens troskrise – som han mente var grunnleggende for samtidens kriser og trusler.

Inn i denne messestrukturen veves så historien om Celebrant og hans meningsfeller; street people, som blir stadig mer desillusjonert, kynisk og fortvilet over religiøse og samfunnsmessige autoriteter.

*"O you people of power, your hour is now.
You may plan to rule forever, but you never do somehow.
So we wait in silent treason until reason is restored,
and we wait for the season of the Word of the Lord"*

Celebrant greier til slutt ikke lenger å være deres autoritet, hans tvil vokser frem til et sammenbrudd som først kan synes nesten blasfemisk, men som fører ham tilbake til en enkel tro, uttrykt som "Sing God a simple Song".

Bernstein var opptatt også av å bygge bro mellom tilvante musikalske og sosiale båndenkninger, og det var ingen betingelse at de som medvirket var kunstsjeffene eller klassisk utdannet; viktigere er det å kunne gjenkjenne, elske og fremføre musikk og sang som hadde noe på hjertet. Han tok for seg av ulike musikalske stilformer, uavhengig av hva "kjennere" måtte anse som passende, og han hadde ingen fordommer om hvilke grenser som ikke kunne krysses.

Messen preges nettopp av en slik stilblanding; de latinske messetekstene høres i det ene øyeblikket elektronisk gjennom høytalere, og i det neste sunget av et av korene. Disse blir tidvis avbrutt av ulike sanger i rock, blues og jazzsjanger – fremført av solister og "Street Chorus" på engelsk.

Bernstein hadde lenge før 1971 markert seg med sin anti-krigs holdning, noe som ble oppfattet provokativt av president Nixon og USAs politiske ledelse, med deres krigføring i Vietnam. Presidenten var selvskreven gjest ved urpremieren på MASS, men dukket aldri opp. Han hadde imidlertid i forkant sendt sine medarbeidere til noen av prøvene, hvorpå de rapporterte at der muligens var kodede budskap i den latinske teksten!

Urpremierer

Noen musikkritikere anno 1971 var raske med å avvise verket for manglende stilrenhet, mens andre mente disse totalt overså den ekstremt sofistikerte musikalske helheten. Bernstein hadde laget av elementer hentet fra bl.a. blues, rock, Broadway, avantgardistisk atonalitet, gospel, høytidelige salmer, dissonerende kontrapunkt.

Noen ble såret over behandlingen av den katolske liturgien, mens andre mente at Bernstein hadde truffet eksakt i forhold til kirkens problem, og at messen var en svært relevant kommentar til religiøse problemer.

Mottakelsen hos publikum var en blanding av sjokk, begeistring og eufori. Det fortelles at da messen var slutt rådet det tre minutters total stillhet før applausen braket løs og varte i 30 minutter!

Premieren fikk førstesideoppslag i New York Times, som skrev at landets hovedstad med den spektakulære forestillingen endelig hadde tatt et langt skritt inn i en kulturell tidsalder, og åpningen gjorde Washington i stand til å etablere et rykte som et kulturelt så vel som et politisk midtpunkt. I den kalde krigens tidsalder ble verkets kunstneriske betydning på denne måten flettet sammen med den politiske betydningen den fikk.

De ulike reaksjonene fra henholdsvis statens øverste ledelse, kritikerstanden og det brede lag av publikum vitner om verkets relevans og sprengkraft som ikke er mindre i dag. Siden år 2000 er det kommet ikke mindre enn tre nye innspillinger av verket, og i den siste – med Marin Alsop/Baltimore Symphony Orchestra (Naxos) – beskrives verket som Bernsteins dypt personlige vitnesbyrd om å det å fjerne seg fra troen, for deretter å finne den igjen, og at han med sin komposisjon har konstruert en form for musikalsk teologi.

Norgespremiere i Johanneskirken

MASS er et musikkdramatisk verk – Bernstein mente at liturgien i seg selv også kan betraktes som et drama – og det er en iscenesatt produksjon som tilbys Bergens publikum. I denne sammenhengen er kirken som kunstarena et helt bevisst valg fra produsentens side.

Opera Bergen har ved flere anledninger hatt produksjoner i Johanneskirken; *Suor Angelica* (Puccini), *Mordet i katedralen* (Pizetti) og flere ganger Lloyd Webbers *Requiem*, hvor kunstnere og publikum har kunnet erfare det kunstneriske og trosmessige potensialet som ligger i spenningen mellom kirkerommets sakrale egenart og kunstverket som skapes i rommet.

Gjennom sine tallrike produksjoner av klassisk opera, samtidsopera, barneopera og ikke minst en rekke oppsetninger av *Chess* og Lloyd Webbers *Requiem* har Opera Bergen med sin åpenhet mot og kontakt med ulike musikkmiljø kunnet samle musikere og sangere fra ulike deler av det mangfoldige bergenske musikklivet. Og sist, men ikke minst på grunn av et konstruktivt og positivt samarbeid mellom Opera Bergen og kirken i Bergen, gis byens publikum nå en mulighet til å oppleve Norgespremierer på Bernsteins MASS.

PADØY TRANSPORT AS

Kranbiler - Flakvogner - Vogntog
Små og store kranbiler - Mannskapskorg
Flakvogner og vogntog

www.padoy.no

Tlf. 55 24 30 60 - Faks 55 25 30 61

Renessanse for MASS

Etter urfremføringen i 1971 var MASS et sjeldent fremført verk. Om årsaken ligger i det musikalsk, politisk eller religiøst utfordrende ved verket skal være usagt.

Men Bernstein utfordret i 1971 – urpremierer fikk førstesideoppslag i New York Times, og verkets kunstneriske, politiske og religiøse betydning ble flettet sammen til en hendelse som fikk stor oppmerksomhet. Og som møtte motstand. Fra en retthaversk og puritansk musikkritikerstand, fra en presset etterretning i et land i krig og fra kirken som i generasjoner hadde hatt en befestet maktposisjon – i samfunnet så vel som i menneskers individuelle liv.

Men en generasjon senere er det som om MASS får sin renessanse. Det er gjort tre nye innspillinger på mellom 2004 og 2009, og mer enn 90 ulike produsenter over store deler av verden har siden millenniumskiftet funnet verket så interessant at det er blitt satt opp og fremført. I 2010 er turen kommet til Bergen. For første gang i Norge.

Det er i år 20 år siden Leonard Bernstein døde – og dette markeres i mange av de store og sentrale kunstinstitusjonene, og bl.a. i London, München og Baltimore står MASS på plakaten.

Bernstein selv mente at menneskenes manglende tro – eller manglende mulighet for å tro – var en grunnleggende krise for den moderne verden.

MASS har den liturgiske messen som utgangspunkt og reisverk.

Den er et drama i seg selv. Men det er ikke en vanlig messe som feires i kveldens forestilling.

Det er et stykke musikkdramatikk – Bernstein kalte det *"A Theatre Piece for Singers, Dancers and Players"* – hvor den sentrale hovedfiguren er Celebrant – presten.

Bernstein lar ham være den som driver stykket fremover og som skaper dramaturgien i verket. Han konfronteres gjennom hele stykket: Med Gud. Med seg selv. Med mennesker han bryr seg om. Med tradisjon og riter. Med hat og motstand. Med fortvilelse og tvil. Med ironi og hån. Med makt og avmakt.

*"Who created my life?
Made me come to be?
Who accepts this
awful responsibility?
Is there someone out
there?
If there is, then who?
Are you listening to
this song
I'm singing just for
you?"*

Slik fremstilles han for oss som et menneske – som en hver av oss.
Vi tror – og vi vil tro – på noe.
Helst på det gode.
Tro på menneskene. Tro på vennskap.
Tro på fred. Tro på samhold.
John Lennons *"Imagine"* traff denne universelle hjertenerven, *Imagine all the people living all as one* – og kanskje trodde vi ekstra på hans budskap fordi den var frikoplet fra religiøs vanetenkning; *imagine there's no heaven...*

Alle tror vi.
Alle vil vi tro.
På noe.

*"I believe in singing Do you believe it too?
I believe each note I sing
But is it getting through?"*

Å tro at det *ikke* er noe å tro på er også en tro som skal holdes oppe. Vi henger fast ved vår tro – nærer den – og avviser det som truer den. Slik holder vi oppe vårt eget verdensbilde som vi innretter våre liv etter.

Ofte uten å tenke at det er det vi gjør. Vi tar det for gitt. Det som blir overlevert oss. Som enkeltmenneske, som familie, som kollega, som samfunn, som kirke, som ideologiske vesener.

Vi gjentar våre riter – fra frokostbord til familiemiddager, fra julebord til fagseminarer, fra det norske folk til Guds barn, fra bryllup til begravelse.

*"Oh you people of power
your hour is now
You may plan to rule
forever
but you never do
somehow!
So we wait in silent
treason
until reason is restored
And we wait for the season
of the Word of the Lord"*

Når blir vi dogmatiske? Ute av stand til å se at verden kan betraktes fra en annen synsvinkel, at livet kan – eller kanskje må – leves på en annen måte? Når og av hvilke grunner får vår tro et skudd for baugen?

Vi følger Celebrant gjennom Bernsteins Mass – fra en begynnelse, gjennom dypdykk i livets store gåter, erfaring av endeløst mørke og eksistensiell svarløshet – til en ny begynnelse.

Han møter tvil, fortvilelse, lengsel, ironi og overfladiskhet hos street people, han opplever maktens arroganse overfor sannhet, og erfarer hvor lett det gode brytes ned; *How easily Things get broken.*

Han prøver likevel å holde fast på troen på Ordet – som var begynnelsens fødsel.

God is the simplest of all synger Celebrant i starten; *I will sing his praise while I live. All my day.*

Når det meste har rast sammen for ham er han tilbake til denne enkelheten, og barnet synger: *Sing God a secret song; Lauda, lauda, laudate.*

*"Come on,
Lord,
if you're so
great
show me how,
where to go
show me now,
I can't wait
maybe it's too
late,
Lord
I don't know"*

*Almighty Father, incline thine ear:
Bless us and all those who are gathered here –
Thine angel send us – Who shall defend us all;
And fill with grace
All who dwell in this place.
Amen*

Angrep

om de nå knuser
stemmen min
er det ikke sikkert
at jeg blir stille

hver istykkerslått bit
synger ennå

finner nye rom
å klinge i
resonnere i

vibrerer
på flere steder
rekker lengre
og høyere
enn da jeg trodde

den var hel

Bønn til en gudinne

Bli værende!
så nye begynnelser blir til
uavlatelig
vokser frem
fra vissheten om å være omsluttet
av
og innlemmet i
Altet

Hold!
i barmhjertighet
med langmodighet
med velvilje
mitt liv

bare slik
kan ordene og tungemålet fylles
kunnskapen gagne
blikket bli seende
nye bilder settes sammen
større speil

store nok
til ordene
til å leve i

til nåde

Bli medlem i Opera Bergens Venner

Venneforeningen er en ren støtteforening der du som medlem får tilsendt informasjon om produksjonene, og tilbud om 15 – 20 % rabatt på billetter til konserter og forestillinger.

Med ditt medlemskap (kr. 300 per år) støtter du Opera Bergens virksomhet i arbeidet med en selvstendig regional opera på Vestlandet. Bli med på utviklingen videre – operaen trenger deg!

Navn: _____

Adresse: _____

Sendes til:

Opera Bergen Venner,, Postboks 763 Sentrum, , 5807 Bergen

Du kan også sende din innmelding via e-mail til post@operabergen.no

Leonard Bernstein

M A S S

I. Devotions before mass

1. Antiphon; Kyrie Eleison

Herre, miskunne deg!

Kvadrofonisk tape

2. Hymn and Psalm: "A Simple Song"

Celebrant

3. Responsory: Alleluia

Kvadrofonisk tape

II. First introit

1. Prefatory Prayers

Kor, barnekor,
ung sopran

2. Thrice-Triple Canon: Dominum Vobiscum

Herren være med deg – og med din ånd

Kor, barnekor og
Celebrant

III. Second Introit

1. In Nomine Patris

*I Faderens og Sønnens og
den Hellige Ånds navn*

Celebrant

2. Prayer for the Congregation

Alle kor

3. Epiphany

Åpenbaring

Obo solo og
kvadrofonisk tape

IV. Confession

1. Confiteor

Synsbejennelsen

Kor og Celebrant

2. Trope: "I Don't Know"

Rock solo

3. Trope: "Easy"

Rock og blues soloer

X. Meditation

Orkester

VI. Gloria

1. Gloria Tibi

*All ære til Faderen,
Sønnen og den Hellige Ånd*

Barnekor
og Celebrant

2. Gloria in Excelsis

Ære være Gud i det høyeste

Kor og orkester

3. Trope: "Half of the People"

Kor og band

4. Trope: "Thank you"

Soprangruppe

VII. Epistle – Lesninger

"The Word of the Lord"

Celebrant, kor,
to unge menn,
en eldre mann og
en ung kvinne

VIII. Gospelsermon: "God said"

Preacher, kor,
5 solister

IX. Credo - Trosbekjennelsen

1. Credo in unum Deum

Vi tror på én Gud

Kvadrofonisk tape

2. Et homo factus est

Og han ble menneske

solist, kor

3. Trope: "Hurry"

Solo mezzosopran

4. Trope: World Without End"

Solister,
street chorus

5. Trope: "I Believe in God"

Solister,
street chorus

X. Meditation: "De Profundis" part 1

Fra dypet roper jeg til deg!

Kor

XI. Offertory: "De Profundis" part 2

Min sjel venter på Herren

Barnekor og Kor

XII. The Lord's Prayer - Fader Vår

1. Our Father

Celebrant

2. Trope: "I Go On"

Celebrant

XIII. Sanctus - Hellig, Hellig, Hellig

Celebrant,
barnekor, kor

XIV. Agnus Dei - Se Guds Lam

Kor, Celebrant

XV. Fraction - Brødsbrytelsen

"Things Get Broken"

Celebrant

XVI. Pax: Communion

Celebrant, solister,
kor

CLARION COLLECTION HOTEL HAVNEKONTORET

Vi ønsker velkommen til Bergens flotteste hotell – plassert midt på Bryggen i Bergen!

Vi har 116 store deilige rom og byr på: frokost, kveldsmat, kaffe/te samt fri benyttelse av hotellets velværeavdeling – hvor man kan nyte steambad, badstu, trim og avslapping!

Kontakt oss for bestilling på:
Telefon: 55 60 11 00 eller
E-post: cc.havnekontoret@choice.no

Clarion Collection Hotel Havnekontoret
Slottsgaten 1 – Bryggen 5003 Bergen
www.choicehotels.no

ANOOSHAH GOLESORKHI - Celebrant

gjester jevnlig kjente operahus i Europa og Nord-Amerika, som Metropolitan Opera, Statsoperaen i Wien, Operaen i San Francisco og Deutsche Opera Berlin. Rollefaget inkluderer Scarpia (Tosca), Nabucco, Rigoletto, Renato (Maskeballet), Germont, Grev Luna, Gerard (Andrea Chenier), Marcello (La Bohème), Michel (Il Tabarro), Ypperstepresten (Samson og Dalila). Annooshah Golesorkhi har gjestet Bergen ved en rekke produksjoner; som Toreadoren i "Carmen" (1992) og i 1993 som Ypperstepresten i "Samson og Dalia", oppsetningen som ble fremført i Bergen, Israel og Eritrea. Jago i "Otello" (1994) og den samme rolle ved Statsoperaen i Praha i 1995. "Nabucco" (-95) Macbeth (1996 og 1999) Alfio (Cavalleria Rusticana 99/03) og Guglielmo (Le Villi) i Grieghallen, 2000 tittelrollen i "Nabucco" på Bergenhus Festning, Germont i La Traviata i Grieghallen 2003 og Scarpia i Tosca på Bergenhus Festning i 2004. I 2006 sang han Il Conte di Luna i Trubaduren, samt ypperstepresten i Samson og Dalila. I 2007 hadde han tittelrollen i Nabucco på Bergenhus Festning, og han sang "Renato" i Verdis Maskeballet i Grieghallen. I 2008 medvirket han i flere roller i "Hoffmanns eventyr" av Offenbach, og i 2009 Sharpless i Puccinis Madama Butterfly.

TONE KVAM THORSEN - Preacher

er bosatt i Bergen. Utdannet ved musikklinjen, Bergen Pedagogiske Høgskole, høyere sangpedagogisk eksamen NMLL og videre sangstudier England, Tyskland og Nederland. Deltok i etableringen av Opera Bergen i 1982 og har siden arbeidet i ledelsen med over 70 operaoppsetninger i Bergen. Solist i kirkemusikalske verk, messer og kantater, ved symfoniske konserter, opera og musikaler. Solist med bl.a Bergen Filharmoniske Orkester, Stavanger Symfoniorkester, Domkirkens Orkester, Collegium Musicums Orkester, Amadeus Orkesteret i Wien og Praha Symfoniske Kammerorkester. Konserter og opera i Danmark, Eritrea, Egypt, Estland, Romania, Østerrike og Tsjekkia. Har fremført en rekke operaroller innen sitt stemmefag i klassiske verk som operaroller i Eugen Onegin, Faust, Cavalleria Rusticana, Tryllefløyten, Der fliegende Holländer og Carmen. Kvam Thorsen har også utmerket seg scenisk og sanglig i fremtredende roller i moderne sceniske verk som Pizzettis Assasino nella Cattedrale, Gershwins Porgy and Bess, Korngolds Violanta, samt hovedrollene som Madame Flora i Menottis The Medium og Anna i Die Sieben Todsünden av Weill/Brecht.

BRUNO BERGER GORSKI - regissør

har sin utdannelse fra statsoperaen i Wien, og har vært regissør ved en rekke operahus i Europa, Sør-Amerika, Asia og Nord-Amerika, bl.a. Staatsoper i Hamburg, Teatro Colon i Buenos Aires, Liceu i Barcelona, Teatro Solis i Montevideo, Seoul Arts Centre, Manaus i Brasil og Florida Grand Opera i Miami. I 2005 ble hans iscenesettelse av Offenbachs Rheinnixen kåret til "discovery of the year" av det tyske operamagasinet Opernwelt. Bruno Berger Gorski har gjestet Bergen en rekke ganger og hatt regi i Opera Bergens produksjoner, bl.a. Hoffmanns eventyr i 2008, Gounods Faust i 2003, Brecht/Weill's Die 7 Todsünden i 2004, Floyds Susannah i 2006 og Tchaikovskys Eugen Onegin i 2004. Han er for tiden også gjesteprofessor i regi ved Universitât für darstellende Kunst und Musik i Wien.

ANNE RANDINE ØVERBY - dirigent

har ledet fremførelser av en rekke operaer og vokal symfoniske verk. Dirigent for nyoppsetningen av Barberen i Sevilla ved Statsoperaen i Praha, gjestespill i Kairo med Porgy and Bess og Ashkelon Musikkfestival i Israel med Samson og Dalila, Ein Deutsches Requiem i The Forbidden City Concert Hall med Beijing Symphony Orchestra, Barberen i Sevilla i New Orleans og Mississippi og urfremføringen av Dos Santos Santo Antonio dos Portugueses i Roma. Kunstnerisk leder for Opera Bergen 1982-1997. Operasjef for Stiftelsen Vest Norges Opera fra 1998-2007. Kunstnerisk leder for Bergen Operakor siden starten i 1981. I perioden 2004-2007 har hun dirigert bl.a. Dvoraks "Stabat Mater", Verdis "Messa da Requiem" i Budapest Congress Center, "La Bohème", TV-overført operagalla i Piatra Neamt, Romania, "Rockquiem" og "Tosca" utendørs på Bergenhus festning, Eugen Onegin i Grieghallen og Händels "Messias" i Beijing, "Barbereren i Sevilla" ved Den Nationale Scene, "Aida" på Bergenhus festning og Mahlers 8. symfoni i Grieghallen, Skandinaviapremiere på Floyds "Susannah", Dvoraks "Requiem", Schumanns "Das Paradies und die Peri", Mozarts "Così fan tutte" og Saint Saëns "Samson og Dalila", Mussorgsky "Mozart og Salieri", og Salieris "Requiem i Rovigo/Italia. Puccini "Suor Angelica", Libby Larsen "Dreaming Blue" og Don Pasquale, Donizetti i Sibiu/Romania, Verdi Nabucco og Verdi Maskeballet, samt Händels "Messias" i Shanghai.

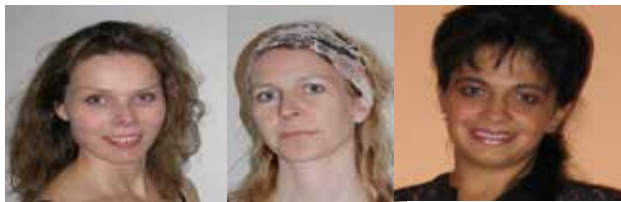
SOLISTROLLER I MASS

Soloparti:

Gunn Waage Austad – mezzo-sopran
Randi Emilie Dahlen – ung sopran
Sylvia Skeie Vik - sopran
Geir Molvik - tenor

Blues-sanger og pianist: Eivind Austad

Rock / blues-sangere:

Kristin Eide
Silje Birgitte Folkedal
Daniela Iancu

Soprankvartett: Guro Istad Tove Gulbrandsen Kristin Knudsen Elisabeth Halvorsen

Tekstlesere:

Inger Kristine Straume,
Hans Peter Øverby,
Geir Molvik,
Tom Backer Johnsen

Solo – Street chorus Vibeke Meyer Anita Fredkhaug Ben Tore Førland Ingrid Aastvedt

Bilder av orkester

+

Annonse Hagstrøm Musikk

BERGEN OPERAKOR

Bergen Operakor kan skrive sin historie tilbake til 1976. Medlemmer rekrutteres ved prøvesang på grunnlag av stemmekvalitet og musikalsk fleksibilitet. Bergen Operakor har hatt et omfattende kirkemusikalsk og symfonisk repertoar i samarbeid med «Harmonien», Festspillene i Bergen og i egen regi som omfatter bl.a. Brahms, Beethoven, Mahler, Mozart, Rutter og Berlioz. Koret har deltatt i en rekke sceniske operaoppsetninger produsert av Opera Bergen. Fra 1998-2007 har Bergen Operakor samarbeidet med Vest Norges Opera. Aida, Macbeth, Carmen, Turandot, La Boheme, Der Fliegende Holländer, er noen av de mange operaer koret har medvirket i.

Bergen Operakor rekrutterer også solister til konserter, musicals og mindre roller i opera. Gjennom ulike konsert og operamedvirkninger har Bergen Operakor hatt gleden av

å ledes av flere kjente dirigenter bl.a. Rafael Frübeck de Burgos, Aldo Ceccato, Per Dreier, Carlo Felice Cilaro, og sunget med profesjonelle kor som Nord-Deutsche Rundfunk, Chech Philharmonic Choir og Timisoara Philharmonic Choir. Bergen Operakor har ved flere anledninger turnert i utlandet blant annet i juni 2004 i Budapest og Timisoara med Verdis Requiem samt i april 2001, hvor Bergen Operakor medvirket ved konserter med China National Symphony Orchestra i Beijing og i samarbeid med Beijing Symphony Orchestra fremførte Brahms Requiem.

I november 1998 fremførte

Bergen Operakor i samarbeid med Prague Symphonic Orchestra Mozart: Requiem i Smetana Hall, og videre fremførte samme konsert sammen med Amadeus Orchester Wien i selveste Grosser Musikervereinssal i Wien. I april 2008 var Bergen Operakor igjen invitert av konserthuset "The Forbidden City Concert Hall"/Beijing og fremførte der Mozarts Requiem og Andrew Lloyd Webbers Requiem. Anne Randine Øverby har vært kunstnerisk leder siden etableringen i 1981.

Bergen Kammerkor

Bergen Kammerkor holder til i Bergen sentrum, og rekrutterer kvinner og menn fra hele Bergen på grunnlag av prøvesang. Hovedtyngden av korets 36 medlemmer er mellom 25 og 50 år.

Sammen med dirigenten Annlaug Hus, arbeider koret for et godt og musikalsk miljø der konsentrasjon om sanglige utfordringer i en god atmosfære bidrar til trivsel og utfordringer for korets medlemmer.

Koret har som mål å holde et høyt musikalsk nivå, og øver systematisk for å mestre et bredt repertoar, fra jazz og folketoner til kirkemusikk og klassiske vokalkomposisjoner. I hovedsak er korets repertoar a cappella, eller med liten instrumentalbesetning. Koret har i tillegg til egen konsertvirksomhet medvirket i større vokalsymfoniske verk. (Orffs Carmina Burana, Mozarts Requiem, Mahlers 8. symfoni, Verdis Requiem m.fl.)

De siste årene har Bergen Kammerkor funnet frem til en god balanse i aktivitetsnivå som inkluderer korets mange travle og dyktige sangere. En veksling mellom egne konserter og prosjektsamarbeid med andre musikalske krefter gir koret det nødvendige fokus på egenutvikling, samtidig som impulser fra andre utøvere gir inspirasjon og nye opplevelser.

Eksempelvis Bengt Hallbergs "Missa con piano", Duke Ellingtons "Sacred Concert", Steve Dobrogosz: "Mass" og "Te Deum"

Bergen Kammerkor reiser jevnlig ut i verden for å hente impulser, både sosialt og sanglig. Koret har deltatt festivaler og konkurranser med gode resultat og erfaringer; Skottland, Latvia, Tsjekkia, Tyskland, Italia og Spania, og sist Russland.

RAGAZZI

RAGAZZI – Opera Bergens barne- og ungdomskor har musikkdramatikk som spesialfelt.

Koret ble startet som permanent virksomhet i 2002, da som en del av barne- og ungdomssatsingen til daværende regionsopera. Målsetningen er å gi barn og unge muligheter til å medvirke og utvikle seg innenfor opera og musikkdramatikk – på barnas og kunstformens premisser. Koret består av 25 sangere i alderen 7 – 17 år.

De første årene dyktiggjorde koret seg gjennom medvirkning i Turandot, La Bohème og Tosca, samt vokalsymfoniske verk som krever barnekor (Carmina Burana, Mahlers 8. symfoni, Chilcotts Cantic of Light), før de i 2005 var klar for alle korroller i barne- og ungdomsoperaen Eloise (Karl Jenkins), som også ble spilt i 2006. Libby Larsens ungdomsopera Dreaming Blue hadde Europapremiere i Bergen i 2007 – med Ragazzi som sentralt medvirkende.

I 2009 medvirket de i Opera Bergens produksjon av Peter Maxwell-Davies' opera for og med barn og unge The Two Fiddlers, som ble vist for mer enn 2500 elever i grunnskolen i Bergen og Hordaland. Barna medvirker ut fra egne forutsetninger innenfor en profesjonell kunstnerisk og produksjonsteknisk ramme, med felles mål om å skape så gode forestillinger som mulig – for barn så vel som for voksne.

BJØRGVIN JENTEKOR

Bjørgvin Jentekor er et frittstående kor uten fast tilknytning til organsisasjoner, skole eller kirke. Medlemmene er mellom 10 og 20 år, og rekrutteres fra hele Bergen. De siste 5 årene har koret hatt ca 20 medlemmer med en gjennomsnittsalder på 14 år. Korets dirigent er Gro Espedal. Hun har ledet koret siden starten. Hun arrangerer for koret og er en inspirerende og kreativ dirigent.

Koret har et bredt repertoar som inkludere madrigaler, musikaler, jazz og folkemusikk fra mange land. Koret har deltatt i flere korkonkurranser; Syng For Oss (2008) og "Grieg Internasjonale Korfestival (2009)

Ungdomsgruppe fra JENTEKORET VED HØGSKOLEN I BERGEN

Jentekoret ved Høgskolen ble startet etter initiativ fra Ivar Benum, og korets første dirigent var Felicity Laurence. De siste 25 årene har Maria Gamborg Helbekkmo vært korets dirigent, og de har bl.a vært med på produksjoner med Bergen Filharmoniske orkester. I år teller koret 20 medlemmer hvor 5 er aspiranter, og 8 av de eldste jentene er med på Bernstein. Trine Daviknes har vært dirigent for koret siden høsten 2008.

OPERA BERGEN UT I VERDEN

Høsten 2010 blir Opera Bergen eksportvare til Asia.

National Center of Performing Arts i Mumbai har valgt Opera Bergen som produsent for sin "9th Celebrity Season" for symfonisk og musikkdramatisk vestlig musikk. Denne finner sted i September 2010.

På programmet står Tosca av Puccini og en gallakonsert med Andrew Lloyd Webbers musikk – med hans Requiem som hovedpunkt i programmet.

Dette verket får ved denne anledningen sin første gangs fremføring i India, og det er verdt å nevne at verket fikk sin Asiapremiere i Beijing, Kina da Bergen Operakor gjestet Forbidden City Concert Hall i 2008.

National Centre for Performing Arts består av fem moderne teatre, hvorav Jamshed Bhaba Theatre er det største, samt fotogalleri og store arkiv- og bibliotekfasiliteter. Det ligger downtown i hjertet av Mumbais forretningsdistrikt, vakkert anlagt ved sjøen.

Her presenteres det med enn 500 årlige forestillinger og events innenfor indiske og vestlige kunstarter. Kunstnere, publikum, sponsorer og media beskriver NCPA å være blant Asias fremste arenaer for utøvende kunstarter.

Opera Bergen er engasjert til å produsere de to forestillingene, hvor NCPA stiller sitt Jamshed Baba Theatre (med vel 1100 seter) og The Symphony Orchestra of India til disposisjon.

Opera Bergen bringer med seg sin produksjonskompetanse, og har ansvar for hele den kunstneriske og tekniske produksjonen, også i samarbeid med indiske kunsthåndverkere om deler av dekorasjonen. Opera Bergen bringer også med seg Bergen Operakor for både Tosca og Lloyd Webbers Requiem. Musiakalsk leder og dirigent for begge produksjonene er Anne Randine Øverby

Jamshed Bhaba Theatre

OPERA BERGEN PRODUKSJON 1982 - 2009

S – scenisk oppsetning
K – konsertfremføring

Opera Bergen produksjon:

1982 Manon

Jules Massenet / Grieghallen – S

1982 Dido & Æneas

Henry Purcell / Grieghallen - S

1983 La Bohème

Giacomo Puccini / Grieghallen - S

1983 Populærkonsert

Grieghallen/Hordaland –K

1984 Faust

Charles Gounod / Grieghallen - S

1984 Porgy and Bess

George Gershwin

Grieghallen og turné - K

1985 Don Carlos

Giuseppe Verdi / Grieghallen - S

1986 Eugen Onegin

Peter Tchaikovsky / Grieghallen -S

1987 Madama Butterfly

Giacomo Puccini / Den Norske Operas
oppsetning i samarbeid / Grieghallen -S

1987 La Vida Breve

Manuella de Falla / Grieghallen - K

1987 Jubileumsgalla

Konsert i Grieghallen - K

1987 Trubaduren

Giuseppe Verdi / I samarbeid med
Musikelskabet "Harmonien" og
Stavanger Symfoniorkester /
Grieghallen - S

1987 Macbeth

Giuseppe Verdi / I samarbeid med
Bergen Fil.Ork / Grieghallen - K

1986/89/92 Requiem

Andrew Lloyd Webber
Johanneskirken/turné i Hordaland K-

1988 Den solgte brud

Bedrich Smetana

På DNS i samarbeid med
SommerBergen - S

1988 Chess

Anderson/Ulvæus/Rice
Grieghallen/turné i Hordaland -K

1989 La Bohème

Giacomo Puccini / Grieghallen - K

1989 Macbeth

Giuseppe Verdi / Grieghallen - S

1990 Mordet i katedralen

Ildebrando Pizzetti
Kirkeopera i Johanneskirken - S

1990 Chess

Anderson/Ulvæus/Rice
Stavanger/Førde/Bergen - K

1990 Operagalla

Bergen Filharmoniske Orkester
Grieghallen - K

1990 Aida

Giuseppe Verdi / Grieghallen -K

1991 Porgy and Bess

George Gershwin / Vestlandsturné -K

1991 Cavalleria Rusticana

Pietro Mascagni / Grieghallen- S

1992 Porgy and Bess

George Gershwin / Grieghallen - SK

1992 Porgy and Bess

George Gershwin - S
Cairo Opera House, Egypt

1992 Carmen

George Bizet / Grieghallen - S

1993 Samson og Dalila

Camille Saint-Saëns / Grieghallen – S

1993 Samson og Dalila

Camille Saint-Saëns
Turné Ashkelon Amfitheatre, Israel
og Odeon Theatre, Eritrea - S

1993 Turandot

Giacomo Puccini / Grieghallen - S

1994 Operaaften

Grieghallen - K

1994 Operagalla

I samarbeid med Tsjeckisk Uke
Grieghallen - K

1994 Otello

Giuseppe Verdi / Grieghallen - S

1995 Nabucco

Giuseppe Verdi / Bergenhus Festning - S

1995 A Child of Our Time

Sir Michael Tippett / Grieghallen - S

1995 Chess

Anderson/Ulvæus/Rice /
Bergen/Stavanger - K

1995 Manon Lescaut

Giacomo Puccini / Grieghallen - S

1996 Macbeth

Giuseppe Verdi / Grieghallen - S

1996 Aida

Giuseppe Verdi / Bergenhus Festning - S

1997 Der Fliegende Holländer

Richard Wagner / Grieghallen – K

1997 Don Carlos

Giuseppe Verdi / Grieghallen - S

1997 Turandot

Giacomo Puccini / Bergenhus Festning - T

1997 Carmen

George Bizet / Messehallen Aenum – S

Opera Bergen produksjon for Vest Norges Opera 1998-2007

1998 La Bohème

Giacomo Puccini / Grieghallen - S

1998 Der Fliegende Holländer

Richard Wagner / Sommer/uteopera i
Solheimsviken - S

1998 Violanta

Erich Wolfgang Korngold
I samarbeid med Stiftelsen Harmonien/
Bergen Filharmoniske Orkester
Grieghallen - S

1998 Requiem

Wolfgang Amadeus Mozart
Prague Symphony Chamber
Orchestra/Amadeus Orchester Wien,
Smetana Hall / Musikverein/
Johanneskirken - K

1999 Tosca

Giacomo Puccini
I samarbeid med Stiftelsen
Harmonien / Grieghallen - S

1999 Carmina Burana

Carl Orff / Messehallen Aenum - K

1999 Macbeth

Giuseppe Verdi / Bergenhus Festning - S

1999 The Medium

Gian Carlo Menotti / Logen Teater - S

1999 Le Villi

Giacomo Puccini / Grieghallen - S

1999 Cavalleria Rusticana

Pietro Mascagni / Grieghallen - S

2000 Werther

Jules Massenet / I samarbeid
med Stiftelsen Harmonien - S

2000 Chess

Anderson/Ulvæus/Rice
Grieghallen/Messehallen Aenum - K

2000 L'Elisir d'Amore

Gaetano Donizetti
Den Nationale Scene - S

2000 Nabucco

Giuseppe Verdi / Bergenhus Festning - S

2000 Olav Tryggvason

Grieg/Søderlind/Nordraak /
I samarbeid med Den Norske Opera,
Bergen Fil. Ork. og Kulturbry Bergen 2000 /
Grieghallen - S

2001 Madama Butterfly

Giacomo Puccini / Messehallen Aenum - S

2001 Ein Deutsches Requiem

Johannes Brahms / Beijing Symfoniorkester
Den Forbudte By, Beijing- K

2001 Carmen

George Bizet / Bergenhus Festning - S

2002 Tryllefløyten

Wolfgang Amadeus Mozart
Messehallen Aenum - S

2002 Askepott

Gioacchino Rossini
Den Nationale Scene - S

2002 Turandot

Giacomo Puccini / Bergenhus Festning - S

2002 Turandot

Giacomo Puccini
Uteopera på Youngstorget - S

2003 Faust

Charles Gounod / Messehallen Aenum - S

2003 Cavalleria Rusticana

Pietro Mascagni / Bergenhus Festning - S

2003 Carmina Burana

Carl Orff / Bergenhus Festning - K

2003 La Traviata

Giuseppe Verdi / Grieghallen - S

2004 La Bohème

Giacomo Puccini / Grieghallen - S

2004 Rockquiem

Rocksymfonisk forestilling basert på Mozart
Requiem med rock-instrumentasjon av
Stefan Wurz / Bergenhus festning - S

2004 Tosca

Giacomo Puccini / Bergenhus festning - S

2004 Die Sieben Todsünden

Weill/Brecht / Peer Gynt Salen, Grieghallen - S

2004 Eugen Onegin

Peter Tchaikovsky / Grieghallen - S

2005 Eloise

Karl Jenkins / Barneopera i Logen Teater - S

2005 Barbereren i Sevilla

Gioacchino Rossini / Den Nationale Scene - S

2005 Aida

Giuseppe Verdi / Bergenhus Festning - S

2005 Chess

Anderson/Ulvæus/Rice
Bergenhus Festning - K

2006 Susannah

Floyd / Flyhangar på Flesland - S

2006 Eloise

Karl Jenkins / Barneopera / Logen Teater - S

2006 Così fan tutte

W.A.Mozart / Den Nationale Scene - S

2006 Trubaduren

G. Verdi / Bergenhus Festning - S

2006 Samson og Dalila

C. Saint Saëns / Aenum - S

2007 Suor Angelica

G. Puccini / Johanneskirken - S

2007 Dreaming Blue

Libby Larsen / Barne- ungdomsopera
Logen Teater - S

2007 Nabucco

G.Verdi / Bergenhus Festning - S

2007 Maskeballet

G.Verdi / Grieghallen – S

Opera Bergen produksjon:

2008 Hoffmanns eventyr

J. Offenbach / Messehallen Aenum - S

2008 Mozarts Requiem

Andrew Lloyd Webbers Requiem

Den Forbudte By, Beijing- K

2009 Madama Butterfly

Giacomo Puccini / FORUM - S

2009 The Two Fiddlers

Peter Maxwell Davies
Barneopera i Håkonshallen – S

2009 Macbeth

Giuseppe Verdi / Grieghallen - S

